

ชื่อเรื่อง	ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้สารชีวภาพของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
ผู้วิจัย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์จุไรรัตน์ ทองคำชื่นวิวัฒน์
คณะ	วิทยาการจัดการ
ปีที่วิจัย	2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้สารชีวภาพของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร และความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อสารชีวภาพและความตระหนักถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสานด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณโดยการสำรวจแบบวัดครั้งเดียวด้วยการสัมภาษณ์ประชาชนในชุมชนที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 3 เขต ได้แก่ เขตจตุจักร เขตลาดพร้าว และเขตบางเขน จำนวน 420 ตัวอย่าง และการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการสัมภาษณ์ประชาชนในชุมชนจำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีการผลิตและใช้สารชีวภาพอย่างแพร่หลาย และกลุ่มที่ไม่ได้มีการผลิตและกลุ่มไม่ใช้สารชีวภาพอย่างแพร่หลาย จำนวนกลุ่มละ 3 ชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนทั้ง 3 เขตมีความรู้เกี่ยวกับสารชีวภาพระดับปานกลางและมีทัศนคติต่อสารชีวภาพอยู่ในระดับดีคือเห็นด้วย ประชาชนเขตจตุจักรและเขตลาดพร้าวมีพฤติกรรมการใช้สารชีวภาพในระดับน้อย ส่วนประชาชนเขตบางเขนมีพฤติกรรมการใช้สารชีวภาพในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับสารชีวภาพกับทัศนคติที่มีต่อสารชีวภาพของประชาชนทุกเขตมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับน้อย ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับสารชีวภาพกับพฤติกรรมการใช้สารชีวภาพและความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อสารชีวภาพกับพฤติกรรมการใช้สารชีวภาพของประชาชนเขตจตุจักรและเขตลาดพร้าวมีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับน้อยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเขตบางเขนไม่มีความสัมพันธ์กัน ประชาชนให้ความคิดเห็นโดยรวมว่าควรมีการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ในการให้ความรู้ความเข้าใจและขั้นตอนการผลิตสารชีวภาพให้มากกว่านี้

ส่วนการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนกลุ่มที่มีการผลิตและใช้สารชีวภาพอย่างแพร่หลายมุ่งเน้นที่จะผลิตสารชีวภาพให้เพียงพอต่อความต้องการภายในครัวเรือนและชุมชนแทนการไปซื้อจากตลาดหรือตัวแทนจำหน่าย จัดตั้งศูนย์ผลิตน้ำยาอเนกประสงค์ในโรงเรียนเพื่อผลิตและแจกสารชีวภาพให้แก่ประชาชนในชุมชน จัดตั้งธนาคารขยะ ผลิตสารชีวภาพ และปุ๋ยชีวภาพเพื่อใช้ในชุมชน ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้มีการผลิตและไม่ใช้สารชีวภาพอย่างแพร่หลาย พบว่า ไม่มีโครงการหรือกิจกรรมเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง และยังไม่เห็นหน่วยงานใดโดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐมาให้คำแนะนำในการผลิตสารชีวภาพ ขณะที่ประชาชนส่วนมากสนใจที่จะศึกษาอบรมการเรียนรู้เกี่ยวกับสารชีวภาพและสนับสนุนการรักษาสิ่งแวดล้อมด้วยการใช้สารชีวภาพ

คำสำคัญ : ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการใช้สารชีวภาพของประชาชน